

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

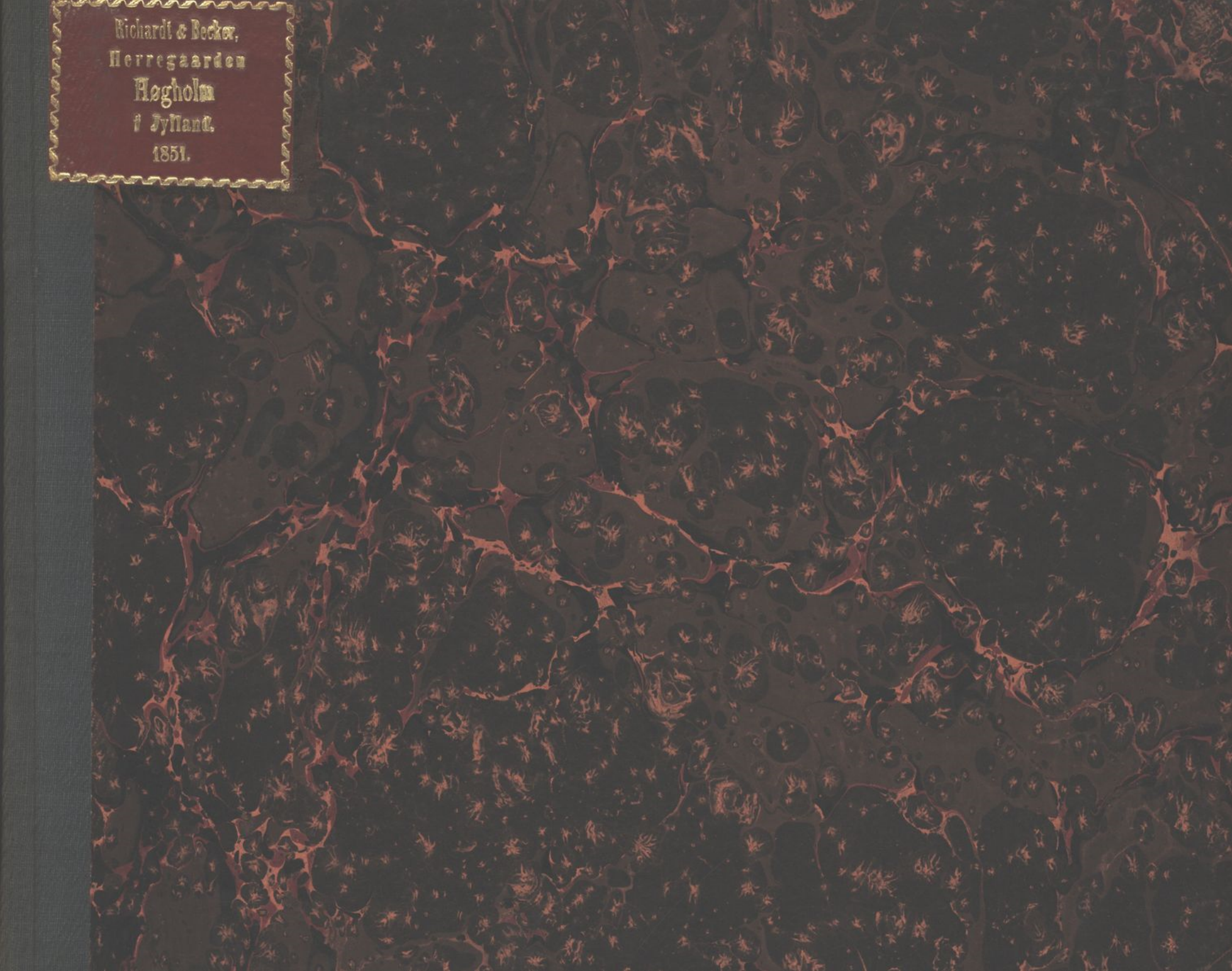
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

The image shows the front cover of an antique book. The cover is decorated with marbled paper featuring a complex, organic pattern of dark brown, black, and reddish-brown tones. The pattern consists of irregular, cell-like shapes with intricate, branching internal details. In the upper left corner, there is a rectangular label with a gold-tooled, scalloped border. The label has a dark red background and contains the following text in gold lettering:

Richardt & Becker,
Herregården
Høgholm
i Jylland.
1851.

F. Richardt del. A. Nay lith.

C. A. Reitzels Verlag.

H. M. Barentzen & Co lith. kst.

HÖGHOLM.

HIÖGHOLM.

Den berømteste danske Slægt er den senere saakaldte Familie Hvide, hvortil Eöbern Snare, Marst Stig, samt Erkebiskopperne Absalon, Andreas Sunesen, Jacob Erlandsen og Jens Grand og mangfoldige andre Mænd af et stort Navn i Historien maae henregnes; den var vistnok oprindelig sjællandsk, men een af Familjens Stamsfædre synes at have spillet en vigtig Rolle ved Erobringen af den Deel af Randers Amt, der skyder sig ud i Rattet og ender med Grenaa og Ebeltoft, da Slægten her havde betydeligere Besiddelser end nogen anden Familie, og det saa tidligt som Stedshistorien bliver istand til at kaste sit Lys over denne Egn. At Erobringen af denne Landstrækning er udgaet fra Sjælland og navnlig fra Eggen ved Halleby Na, — tidligere en seilbar Fjord, der fra store Delt af som en Pulsaaer gjennefar Den og gav en krigerisk Befolkning den bedste Leilighed til at indstibe sig — er rimeligt af mangfoldige Grunde og bestrækes desuden ved at Familien Hvide her havde sine oprindelige Besiddelser, hvorfra en enkelt Hovding kunde gaae lige ombord i Skibene med sine talrige Venner og Undergivne for med Sværdet at vinde sig et nyt Hjem hinsides Havet. Her har Landgangen da vel i Regelen fundet Sted i Ebeltoft Vig, og Erobringen er begyndt med de tvende Halvøer Helgenæs og Hasnæs, hvilken sidste udgjør den Landtunge, hvorpaa Ebeltoft ligger; derefter fulgte hele Molsland, endee af Øster-Lisbjerg, Sønder, Nørre og Sønder Hald Herreder, forsaavidt dette allerede var beboeligt. De nuværende Sogne Feldballe, Bregnet og Litrstrup i Mols, Øster-Lisbjerg og Sønder Herreder bleve tilligemed Helgenæs og Hasnæs denne Hovding til Deel, (maaffæ med Undtagelse af enkelte Byer og Gaarde) og desuden Strøgods paa Molsland, samt i Sønder og Nørre Herreder, thi alt dette Gods var i den ældre, berømte Marst Stigs Hænder, rimeligvis endnu siden hans Forfædre erobrede Landet i det 5te og 6te Aarhundrede efter Christi Fødsel. Marst Stig er nær-

mere bleven omtalt under Kongedal: i denne Deel af Jylland nævnes han som Eter af Hovedgaardene Møllerup i Feldballe Sogn, Hjelm med den befæstede Sædegaard Bjørnkjær paa Hasnæs, samt hele Helgenæs, hvis militaire Vigtighed han allerede tilstrækkeligt forstod at vurdere og affar Landtungen ved en Vold fra Fastlandet, hvilken Befæstning man efter 560 Aars Forløb har fornyet. I Litrstrup Sogn i Sønder Herred, strax Vest for Rosmus Sogn, laae iøvrigt Hvidernes berømteste Borg næst efter Den Hjelm, nemlig Bjørnholm, der dog neppe skriver sig fra den ældre Marst Stig, men fra hans Sønnesøn af samme Navn, Hr. Stig Andersen, ligeledes Marst og Ridder, en Tid Høvedsmand i Estland, sin Tids mægtigste Privatmand i Danmark, der førte en saa langvarig Krig imod een af Danmarks dygtigste og meest energiske Konger, som aldrig veeg tilbage for noget Middel, naar det førte ham Maalet nærmere, nemlig Baldemar Atterdag; selv denne kunde efter en — meer eller mindre afbrudt — 30aarig Kamp ikke faae Bugt med Stig Andersen, men maatte lade ham døe roligt, midt under Krigen, mægtigere end nogensinde. Man vil heraf see at Hr. Stig ingenlunde stod tilbage for sine Forfædre, skjøndt han anvendte sine ualmindelige Gaver imod Kongemagten, som saa mange af hans Frænder i Løbet af et Aarhundrede, hvilket denne begavede Familie gjorde til det sørgeligste, Danmarks Historie har at opvise.

Hr. Stig Andersens Historie har jeg tildeels behandlet under Kongedal, men der mindre rigtigt antaget at han havde arvet Bjørnholm: Grunden, hvorpaa den laae, har han arvet, men Gaarden skylder vistnok ham sin Tilværelse og er bleven opført i Christoffer den Andens Tid, da Hr. Stig holdt med den sønderjydske Hertug Baldemar og Grev Geert imod Kongen, følgende dert sin Familjes Politik siden Kong Abels Død, at forstaae dennes Efterkommere Danmarks Trone og saaledes at forene Slebvig med

HIÖGHOLM.

Riget: ogsaa dert viiste han sin Dygtighed som Statsmand i det han forudsaa de Ulykker, denne Afvikelse i Fremtiden kunde forvolde. I sin senere Krig imod Kong Baldemar optraadte han desuden som Bærer af to Ideer, Frihedens imod den omsiggribende Kongemagt og Jydernes Selvfændighed imod Sjællands Overvægt: kun dette gjorde ham saa frygtelig, skaffende ham saavel de rige Lehnsherrers som Almuens næsten udeelte Sympathier. — I at vælge Stedet til sin Borg viiste Hr. Stig sig som en duellig Ingenieur. Paa den nuværende Hovedvei mellem Grenaa og Aarhus valgte han et Mosedrag, hvor Grunden blev opfyldt til en saadan Dybde, at den kunde bære Bygningen, og anlagde der et Boldsted i en regelmæssig Firkant, hver Side 80 Alen lang, hvilket han omgav med tredobbelte Grave; derefter blev Borgen opført, og det paa samme Sted, hvor det nuværende Høgholm staaer, men denne gamle Bygning er for længe siden forsvunden og kun Muursteensbrokker i Grunden ere endnu tilbage af samme. Mod Ost og Vest var Stedet utilgjængeligt ved Vand og Moser, mod Nordost og Sydvest nærmede det faste Land sig mere og her anlagdes da to befæstede Ladegaarde, Drammelstrup imod Syd og Oddrup imod Nord, af hvilke det første ikke kan have været synderligt fast, det sidste derimod var et vigtigt Udenværk, bestaaende af eet eneste Taarn, hvoraf endnu sees betydelige Levninger: Boldstedet er 34 Alen i Ost og Vest, 30 Alen i Syd og Nord og en dyb Grav omgav det Hele; Væsen fra Grenaa gik lige under Murene, kunde altsaa fuldkommen beherskes fra Taarnet. Under disse tvende Ladegaarde breves Bjørnholms Marker, der vare langt anseeligere end det ellers var almindeligt i hiin Tid, hvorvel Skov endnu bedækkede største Deelen af det Areal, som i vore Dage hører til de sex større Gaarde, der have deelt det gamle Bjørnholms Skove og Marker imellem sig, nemlig Høgholm, Bjørnholm, Nygaard, Oddrup, Drammelstrup og Røruplund. — Paa Hovedborgen Bjørnholm var der desuden et anseeligt Capel, indviet til Vor Frue, St. Gjertrud og St. Jørgen.

Første Gang, jeg har truffet paa Navnet Bjørnholm, er 1331, da Hr. Stig Andersen af Bjørnholm hylde Kong Christoffer og Sønnen Erik, hvorved disse tænkte at vinde stor Indest hos Jyderne og en anseelig Tilvært i deres Parti; Kongen skjænkede ham derfor alt det Gods, der havde tilhørt en Bonde ved Navn Michel Brip, som netop havde gjort Opstand, men maatte flygte. Da imidlertid Krigen mellem Kongen og Grev Geert uddrød Aaret efter, holdt Hr. Stig Andersen sig udenfor Sagen, og gik efter Slaget ved Lohede med Jyderne over til Greven, hvilket denne, der som Løn for Seiren fik

Jylland i Pant, ikke undlod at belønne ved i Aaret 1333 at gjøre ham til sin Marsk, pantsætte ham Sønder Herred med al kongelig Indkomst og Ledingspenge for 150 Mark Sølv*), samt dertil at forunde ham og hans Undergivne Frihed for Stod, Jæne og Leding med al Tjeneste til sig, med mindre der paalagdes hele Jylland Skat, — dertil alle 40 Marks Sager og mindre Bøder, samt Fredsjob over hans Undergivne og Bragret; endelig overlod Greven ham 1335 alt Kronens Gods i fem Sogne i Galten Herred. 1338 bortbyttede Hr. Stig sit Gods i Bregnet Sogn ved Kalls, Ronde, Bregnet og Tuelvår, til Grev Geert, som rimeligviis dengang havde gjenopbygget det nedbrudte Kalls Slot; derfor fik han Kronens Gods i Jonsløf i Rørr Herred. Med den siden saa berømte Niels Ebbesen til Rørreriis havde han en Strid om noget Gods, hvilket Grev Geert tildømte ham, hvorover Niels Ebbesen blev i høj Grad forbittret, da han antog at Retten var bleven bøiet for at begunstige den mægtige Marsk: som bekendt har man deri villet finde en Bevæggrund hos ham til den evig mindeværdige Daad, han udførte 1340 ved at dræbe Greven i Randers.

Kong Baldemar, hvis Tronbestigelse var den første Følge af denne Bedrift, havde i flere Aar saameget at bestille i Sjælland at han maatte overlade Jylland til sig selv, saa at Hr. Stig Andersens Forhold i nogen Tid ikke forandrede sig. 1342 betalte hans Broder, Uffe Andersen, hans Gjæld til Hr. Claus Limbek ved at overdrage denne sin Gaard Sandgrav i Framløv Herred med alt tilliggende Gods og fik derimod Broderens Gaard Lotthorp eller Torup — nu Frisenvold — med tilliggende Gods i Galten Herred. Alle rede 1344 har Kongen dog rimeligviis anseet det for rigtigt at fjerne en saa mægtig og klog Mand som Hr. Stig Andersen, hvilket skete ved at overdrage ham den ærefulde Post som Statholder i Estland; her blev han indtil 1346, da Landet blev solgt; Hr. Stig kom tilbage Aaret efter.

Kong Baldemar havde efterhaanden faaet indløst den største Deel af Landet, men blev ved at udskrive større og større Skatter, hvilke han tildeels anvendte til mangfoldige Danmark uvedkommende Krige og Reiser i Lybskland, hvorover der begyndte at yttre sig stærk Misfornøielse imod ham, især i Jylland fra 1351 af; Hr. Stig Andersen, tidligere Jydernes anerkendte Høvding, var vel neppe fremmed herfor, uagtet han endnu ikke træder frem i Forgrunden,

*) En saadan Pantsættelse forudsætter ikke at denne Sum var betalt, men er i denne Periode nok saa ofte et Gavebrev, som Kronen da siden skulde indløse.

HÖGHOLM.

hvilket derimod Hr. Niels Bugge til Hald gjorde, mod hvem Kongen i denne Tid førte en kort Krig. Klagerne over det usædvanlige Arbejde og Hoveri, hvormed Kongen trykkede Almuen i Sjælland, bleve stedse hyppigere og Siemningen mere spændt, men Baldemar veeg ikke tilbage, som han overhovedet var en meget kraftig Character. Hr. Stig Andersen nød endnu Kongens Tillid i den Grad at han 1352 udnævntes til een af Rigsforstanderne i Baldemars Fraværelse i Tydskland. 1355 begyndte imidlertid Kongen at tage alvorligt fat i Jylland, — hvor han holdt Retterthing under Bestyttelse af et sjællandsk Troppecorps, — at inddrage det bortkomne Krongods og at straffe dem, som havde benyttet den lovløse Tid til at forurette de Ringere, og han gif ikke lempeligt tilværks, men fik næsten alle Jyllands anseeligere Familier for. Hr. Stig Andersen blev da fradømt de fem Sogne i Galten Herred, han havde faaet af Grev Geert og besiddet i 20 Aar; to andre Adelsmænd mistede samme Dag 6 Sogne i Hovelbjerg Herred. Bendsysfæls mægtigste Mand, Hr. Erik Nielsen (Gyldenstjerne), Ridder, fordm Marss, maatte afstaae saare meget og en anden Ridder, Niels Griffen (Rød), som tidligere var i Kongens Raad, men nu hemmeligt havde talt ilde om ham, blev dræbt af Kongens Folk, da han ei vilde følge med. Saaledes gif det fort over hele Nørresjælland, og imidlertid var Kongen saa sikker i sin Sag at han til Dommere i denne Ret foruden Rigens Cantstler blot havde sat Jyder, deriblandt endogaa Niels Bugge til Hald, og han var saalangt fra at vise nogen Unaade imod dem, han saaledes plukkede, at paa samme Tid eller Aaret efter Hr. Stig Andersens Søn, Hr. Dve Stigsøn, Ridder, var Kongens Kammermester eller Finantsminister*). Der findes heller intet Spor til Modstand mod disse retsfærdige eller ialt Hald nødvendige Inddragelser, men Kongen gif bestandigt videre, paalagde Skat efter Skat, hvortil han ikke var berettiget, krævede hidtil uhørt Arbejde af Almuen til Veies, Vandledningers, Dæmningsers, Møllers og Kanalers saavel som til nye Fæstningers Anlæg, saa at Klagerne fra Sjælland, — hvor ingen Modstand var at frygte, Kongen derfor slet intet Hensyn tog, — gjensløde stærkere og stærkere i Jylland. 1357 var Spændingen i dette Land steget saa høit at et Oprør med Visshed lod sig forudsee og at Almuen allerede samlede sig til Modværg; Kongen svarede derpaa med stærkere Rustninger, adspredte Hæren

ved Underhandlinger og Løfter og lod den samne Almue arbejde paa de Slotte, som vare bestemte til at tvinge den selv. Da Kongen nu desuden kom i Krig med de holstenke Grever, brød Oprøret ud i Jylland med stor Voldsomhed: Slottet i Randers blev indtaget og ødelagt, Odense med en stor Deel af Fyn erobret af de forenede Jyder og Holstenere, men over disse kom Kongen som en Lynild, slog dem ud af Fyn, og forligede sig Aaret efter med Holstenerne, der lode Jyderne i Stikken; disse sendte Hr. Niels Bugge, Hr. Dve Stigsøn, Stig Andersens Søn, Hr. Peder Andersen til Marggaard, hans Broder, og to Biskopper efter givet Leide til Kongen ved Juletid 1358, men Kongen vilde ikke give efter og paa Tilbagereisen bleve de tre nævnte Adelsmænd ihjelslagne ved Lillebelt af Fiskere fra Middelfart strax efter Nytaar 1359, som man almindeligen antog efter Kongens Befaling.

Nu flammede Krigen i Jylland op for Alvor og Kongen ansaae det for raadeligt at give efter. Han sluttede Fred med Hr. Niels Bugges Søn Knud og aflagde Gæd paa, at han ingen Deel havde i Mordet paa dennes Fader, men Hr. Stig Andersen, der havde en Søn og en Broder at hævne og ikke troede Kongen, fortsatte Krigen. Baldemar inddrog hans Gods i Sjælland og Fyn samt endeel af det jydskke, men Bjørnholm prøvede han neppe engang paa at nærme sig, da Hr. Stig var saa mægtig i Sønder og Mols Herreder. Kongen sendte en betydelig Styrke til Jylland, men den stormede forgjæves Randers, belejrede uden Nytte et Par Slotte, og flere anseelige Lehnsmænd faldt fra, saaledes Hr. Erland Kalf, som gif over med Ribe Slot til Grev Nicolaus af Holsten, der igjen havde begyndt Krigen. Baldemar kom nu selv i Slutningen af September Maaned 1359 til Jylland med sin hele Styrke, indtog og ødelagde tre Borge og gif derefter igjen til Sjælland, hvorpaa Jyderne erobrede alt det Tabte tilbage: paa Reisen blev Kongen oversfaldet af en stærk Storm, hvorved eet af Skibene, som var meget rigt ladet, satte til paa Bjørnholms Forstrand, og Alle, der kom i Land, faldt i Hænderne paa Hr. Stig Andersen, hvorom man gjorde dette Vers:

Tunc mare Voldmarum
Spolians ditaverat ursum!*)

I det følgende Aars Januar var Kongen allerede i Jylland, forligte sig med Hr. Erland Kalf, der kom tilbage med Ribe og to Slotte til, samt med

*) Magister cameræ nostræ, Camerarius, den som foreslaaer Kongens Indtægter; den samme Post havde Kane Jonsen hos Erik Glipping, ikke Kammerjener eller Kammerjunkter, som man har villet gjøre ham til.

*) Dengang plyndrede Havet Kongen og krigede Bjørnen!

HÖGHOLM.

sine udbortes Fjender, Holstenerne, Meklenborgere og Hansestæder, og gav endelig efter for Jyderne, udstående en Haandsæstning eller Constitution, hvori der gaves dem de Rettigheder, de forlangte: Hr. Stig Andersen forsegler den som den første Verdslige, og forekommer nu en Tid hyppigt i Kongens Raad. — 1362 indgik han en Forening med to af Jyllands mægtigste Mænd, Drosten Hr. Nicolaus Limbek samt Hr. Iver Nielsen (Rosenkrands), af hvilke den sidste skulde ægte hans i Middelfart myrdede Søs Datter, Love Dves Datter, og med hende have 15 Læster Korn (450 Ld. Rug) i årlig Indtægt af Gods i Jylland samt dertil 300 Mark Penge, men for Hr. Stigs Levetid gjorde Afkald paa hendes Andeel i Bjørnholm; Drostens Datter, Elisabeth Niels Datter (Limbek), skulde ægte Jomfru Loves Broder, Jens Dvesen, naar de bleve voksne, og i Medgift af sin Fader have 2000 Mark. Denne mægtige Familieforbundelse fik snart Leilighed til at vise sin Styrke. Kong Valdemar havde i nogle Aar været saa beskæftiget med Krige i Skaaene, Sverrig og paa Gulland samt med Keiser, at han ikke kunde vise sig meget virksom hjemme, men efter sin Hjemkomst fra Paven i Aaret 1364 begyndte Undertrykkelserne heftigere end nogensinde, og en Mængde Gjeldsforfrivninger til Kongen fra rige og ansete Mænd bære for tydeligt Præget af Evang, til at der kan være Tvivl om at jo en saadan er anvendt. Misforneelsen blev efterhaanden saa alvorlig at Jydernes Hovdinger foretrak Rigets Adspaltelse for den nærværende Tilstand, og fra 1367 af dannede der sig et frygteligt Forbund af henved 20 mægtige Familier med Hr. Stig Andersen og Hr. Nicolaus Limbek i Spidsen, hvilke forenede sig med de holstenste Grever, Hansestæderne, Meklenborg og Sverrig om at fordrive Kongen og at dele Riget. Krigen udbrød 1368 og Kongen drog strax bort, overladende Landet til sig selv, men den store Fare bragte alle Fædrelandsvenner til at holde sammen, hvorved det frygtelige Forbund adspalttedes uden synderligt Resultat: under Krigen var Hr. Stig Andersen død i sin fulde Magt og Glands i Aaret 1369, efterat have begavet en stor Mængde Klostre meget rigt og kjøbt sig og sin Slægt saamange Vigillier og Sjælerneser at han sagtens maatte kunne blive fallig, om han end havde været en ti Gange saa stor Landsforræder.

Kongen kom hjem 1372 og havde da Fred med Hansestæderne: de øvrige Fjender sluttede sig snart hertil, og Jyderne maatte uden Tvivl gjøre dette uden at kunne betinge sig Amnesti, i det Mindste lod Kongen de fleste Deeltagere i Opstanden betale meget Gods og mange Penge. Hr. Stig Andersens Sønnesøn, Hr. Anders Dvesen, maatte 1374 sælge Kongen Torup faste Slot

i Galten Herred for 250 Lsd. Mark, som han neppe fik, hvorvel han udstædte Dwittering derfor; dog beholdt han det til Lehn, hvilket Valdemar vel ikke havde Magt til at hindre, da han ellers ikke havde ladet dette faste Slot forblive hos en Mand, som nylig havde staaet under Baaben imod ham. Ved Kongens Død Aaret efter forpligtede Hr. Anders Dvesen sig til at holde Kong Oluf Slottet aabent og besad det indtil sin Død; 1406 fratog Dronning Margrethe hans Søn det, støttende sig paa Skjødets til Kong Valdemar. — 1391 havde Hr. Anders Dvesen overdraget Biskop Peder i Aarhus til Bispebordet sine tvende øde Hovedgaarde Birklund og Hedegaard i Brabs Herred, med en øde Mølle og alt hans øvrige Gods i Brabs Herred, for Sjælerneser at holde for ham, hans Frue, Johanne, og deres Forældre; 1396 fik han et Vidne, at Hr. Balne Jonsen (Mund) fordum Marksk, og hans Søster, Marie, Hr. Dve Stigsens Esterleverske og Hr. Anders Dvesens Moder, vare Hr. Torben Pallefens rette Arvinger. I Bjørnholm vare to af hans Sødsfende, Jens Dvesen og Fru Love, Hr. Iver Nielsens (Rosenkrands), lodtagne med ham, dog maa Broderen have afstaaet sin Andeel. I Aaret 1400 overdrog Hr. Anders Dvesen noget Gods i Sjælland til Hr. Jabel Kirkendorf og levede endnu 1418, men maa være død kort efter. Hans Søn af andet Egtteskab, Dve Andersen til Bjørnholm, døde ugift og arvedes af sin Moder, Fru Else Krognos, der siden ægtede Hr. Otto Nielsen (Rosenkrands), en Sønnesøn af Hr. Iver Nielsen, dog ikke nedstammende fra Love Dves Datter. Foruden Hr. Otto Nielsen og Frue vare endnu mange Andre lodtagne i Bjørnholm, saaledes Dve Tagesen (Reventlov) til Bingegaard, der 1441 folgte sin Andeel til Hr. Otto Nielsen; Henrik Tagesen, rimeligvis den Forriges Broder, bekendt nok som Anfører for Oprøret i Vendhyssel imod Kong Christoffer, hvorfor han blev stillet 1441 *) og hans Andeel i Bjørnholm af Kongen skænket til Hr. Otto Nielsen; endnu nævnes 1444 Laurids Tomesen Besteni, siden Rigets Raad, til Bjørnholm, Familierne Bjørn, Flemming og Udson havde maastee ogsaa Part deri, og Otto Biestrup til Bjørnholm forekommer paa samme Tid, men alle disse udløste Hr. Otto Nielsen og hans Søn Erik Ottesen, saa at disse to efterhaanden bleve

*) Et ganske mærkeligt Sammentraf med vor Tid er at denne Oprørsøvding ogsaa var en Reventlov: derom kan der neppe være Tvivl, da han maa have været Dve Tagesens Broder.

HÖGHOLM.

1455 var Hr. Otto Nielsen endvidere bleven forlehnet med Bro Hospital ved Grenaa for Livstid; 1459 fik han tilligemed Sønnen (efter Moderens Død Medeler i Gaarden) fri Birketing og Birkeret over deres Gaard og Gods Bjørnholm med to Ladegaarde, Drammelstrup og Ubedrup, og dertil Thrugetstrop (Trustrup), Nærderop, Havestædemark, Myerop (Mørup), Stramsø Mølle, Ulstrup, Drenmølle og Thiistorp (Tiirstrup), altsaa hele Tiirstrup Sogn og den sydøstlige Deel af Lyngby Sogn, der ved Eng- og Mosebrug er adskilt fra det Øvrige; 1466 fritoges de begge for det nye Paalæg af 4 pCt. af Pantegods for saavidt Hasnæs Birk angik, men Sønnen tillige for sine øvrige Lehn. Siden forekommer Hr. Otto Nielsen endnu hyppigt i Rigsraadet og da stedse som een af de første, foran Sønnen, der dog var Hofmester, men han træder ikke mere virksom frem i det offentlige Liv, hvorfor vi nu ville betragte hans private.

Hr. Otto Nielsen havde efter Faderen arvet Andeel i Høvringholm i Sønder Hald Herred, dette Familiens Stamstæde i Jylland, hvortil hans Broder, Hr. Stygge Nielsen, almindeligen skrives; derved var Hr. Otto Nielsen rimeligviis kommen i Besiddelse af det udyrkede Almindingsgods, Skove og Heder, i Herredets østlige Deel, hvor nu Marie Magdalene og Hvilsager Sogne ligge, hvilket formodentlig var skænket eller solgt een af hans nærmeste Forfædre af Kongen og efterhaanden blev opdyrket af Colonister, som saaledes bleve Rosenkrandsernes Fæstere eller Landboere; dette gjelder dog især Marie Magdalene Sogn, hvor Hr. Otto Nielsen lod opføre den smukke Kirke, som endnu staaer, „i thet stædt, som stov oc træe stodhæ, oc the hassue ladet bort-røddæ,“ og alle de Folk, som søgte til denne Kirke, vare Hr. Otto Nielsens Undergivne. Han kom derover i en meget alvorlig Strid med Biskop Jens (Lange) i Aarhus, der forbad ham at kalde Præst til Kirken eller befatte sig videre med samme: flere Ankeposter fra begge Sider kom til, saaledes havde Biskoppen paalagt Capellet i Ebeltoft, der tilligemed Byen var pantsat til Hr. Otto Nielsen, større Byrder og Afgifter, end tilforn var brugeligt, og sat Capellanen i Band, da han nægtede at adlyde; Striden blev saa heftig at der faldt Blod, og een af Hr. Erik Ottesens Folk blev dræbt i Aarhus af Biskoppens Svende. Sagen blev endelig afgjort ved en Herredagsdom 1458 saaledes at Biskoppens Ret til at forhøje Afgifterne af Ebeltoft Capel frakendtes ham, ligesom Marie Magdalene Kirke med jus patronatus til evig Tid skulde tilhøre Hr. Otto Nielsen og hans Efterkommere, medens han og Sønnen fritoges for at gjøre Biskoppen Regnskab over Dffer eller Gaver, som kunde ind-

komme til Kirken, hvortil derimod deres Efterkommere erkjendtes pligtige. — Hr. Otto Nielsen sammenkjøbte efterhaanden betydeligt Gods i denne Egn, saaledes 1446 Ørbækgaard med Møllen og 3 Gaarde i Ørbæk By (Nørre Herred) af Bard Jensen og Frue, Kirstine Jens Datter Falk, 1450 en Gaard i Hvilsager af Knud Slet i Strands, saavel som noget Gods i Øster-Liisbjerg Herred af Fru Else Svens Datter (Udson), 1451—56 af Brødrene Anders og Laurids samt Søsteren Jomfru Ingerd Pætz paa Holme (nu Rosenholm) en Mængde Gods i Lindaa, Valle, Kraiberg, Kraistorp, Ellekjær, Borup og Skjerringe, alt i Rosenholms umiddelbare Omegn, hvorfor det er i dette Strøg, hans Efterkommere have deres Hovedbesiddelser den Dag i Dag. — 1465 lod han Tiirstrup Kirke ved Bjørnholm, altsaa sin egentlige Sognkirke, heelt ombygge, hvortil han erhvervede Afsladsbreve af fire Cardinaler. — Med den stridbare Hr. Lave Esgezen (Brok) paa Gammel-Østrup havde han i Arrækken 1460—75 langvarige og tildeels blodige Stridigheder, hvorom der forhen er talt udsærligere. — Gammel og mæt af Dage døde Hr. Otto Nielsen 1477 og blev begravet i Franciscanerkløsteret i Randers, hvor han havde stiftet et Capel med et Alter; hans Frue, Else Krognos, døde allerede længe før, rimeligviis 1453, da Sønnen i dette Aar fik alle 40 Marks Sager over sine Tjenere, hvorved Talen vel især maa være om dem, han arvede efter Moderen; 1458 bekræftedes et Gavebrev af hende til Mariagerkløster paa en Gaard i Åsberg i Nørre Hald Herred af Fader og Søn, men da havde hun vist været død i flere Aar.

Hr. Otto Nielsens eneste ægtefødte Søn, Erik Ottesen, skal være født Aftenen før hans Moder fyldte 50 Aar, med hvilket man almindeligen antager Dvindens Ufrugtbarhed for at begynde. Han skal 1445 have været Hovedsmand i Stokholm, om det ellers er sandt; sikkert er det at han allerede 1452 var i Besiddelse af betydelige Lehn i Jylland, navnlig Skanderborg Slot, hvilket Faderen uden Tvivl afstod ham i dette Aar; 1453 fik han alle 40 Marks Sager af sine Tjenere paa sit Gods og var da allerede Rigsraad og Ridder; han kaldes almindeligen Marsk, dog med Urette, hvorimod han 1456 afløste Hr. Niels Erikson (Gyldenstjerne) i den vigtigste og anseeligste Post i Riget, nemlig som Hofmester, og som saadan nævnes han først i September Maaned ved Indtagelsen af Island. Aaret efter fik han Hals og Haand med al kongelig Ret over sine egne Tjenere (det vil sige Bønder) for Livstid; da Brevet er udstædt i Stokholm var det sikkert en Belønning for hans Dygtighed og Dpoffrelser paa Toget i Sverrig. Han nød i højeste Grad Kong

Christian den Førstes Tillid og fik hyppige Fritagelser for de Afgifter, der bleve udstrebn, og det saavel af sine Lehn som af sine egne Tjenere, hvilket flere Gange udtrykkelig siges at være „for den Umage og Tæring, han Kongen gjort og bevist haver i Kæiser, baade udenlands og innen, særdeles i det Krende, at han var Hofmester, og for den store Kost og Tæring, som han i Krigen gjort har ydermere end Andre, for Kongens og Rigets Skyld.“ Han var iøvrigt ikke blot Kongens Yndling, men ansaaes almindeligen for en meget brugbar og dyelig Stats tjener samt for en velindet, from og gudhengiven Mand, eller, som en næsten samtidig Krønike udtrykker sig: „han var ligesom en Fader for Danmark, hans Mage og Lige saae vi endnu ikke i denne Dag i Kere, Dyd og Fromhed og i alle gode Vilkaar.“ At opregne alle de Steder, hvor han forekommer i Rigets Ansliggender, vilde her føre os for vidt, hvorfor det maa være tilstrækkeligt at tilføie, at han beholdt sit byrdefulde Hofmesterembede i over 30 Aar, indtil 1487 eller saa omtrent, og afløstes af den ikke saa fordeelagtigt bekendte Povl Larmand til Adserbo og Ballen; dog vedblev han senere at være Medlem af Rigsraadet. Foruden med Skanderborg var Hr. Erik Ottesen pantvils forlehnet med Rinds, Sønder-Lyng og Medelsom Herreder, samt med Hasnæs Birk — efter Moderens Død i Forening med Faderen; desuden med Sagelsd og Fredsjob i Jylland, med Fogediet i Randers, samt uden Tvivl tillige med Slet og Nørre-Lyng Herreder og Den Endelave.

At Hr. Erik Ottesen deeltog i Faderens Strid og Fejder med Hr. Lave Esgeesen Brok og Biskop Jens i Aarhus have vi alt hørt; han mistede ved disse Leiligheder flere Svende og blev sat i Band af Biskoppen, der tiltrods for det sluttede Forlig nægtede at løse ham igjen og siden forfulgte Abbeden af Dmkloster, som efter Erkebispens Befaling udførte dette; Biskoppen maatte derfor gjøre ham Afbigt og tilbagebetale de Penge, Hr. Erik havde erlagt som Afløsning for sig og sine Folk. Ogsaa med Biskop Helrich af Slesvig havde han 1488 en Strid, hvorom man dog nu ikke veed noget Videre. — At en saa rig Mand forsøge Familiens Besiddelser betydeligt kan der naturligvis ikke være Tvivl om. Efter sin Fader og Moder arvede han Bjørnholm med Godset i Sønder Herred, Orbakgaard i Nørre Herred og Marie Magdalene Sogn med alt Godset i Sønder Hald og Nørre-Liishjerg Herreder; med sin Frue, Sophie Henriks Datter Gyldenstjerne, fik han Boller; desuden erhvervede han, ved Arv og Kjøb, Etvedgaard i Fyn, Møgelshær, Kotholm og Skjern i Jylland, hvilket sidste han uden tvivl lod ombygge og hvortil han skrev sig i sine

sidste Leveaar; endeligen købte han endeel Gods i Rinds, Medelsom og Hovelbjerg Herreder. Med sine Børn stiftede han flere Gange, først 1492, da den ene Søn, Niels Erikson, fik Bjørnholm, den anden Holger Erikson, Boller, hvortil han nævnes siden, Faderen derimod til Skjern. Mod Kirker og Klosterer var Hr. Erik Ottesen for sin Tid ganske usædvanlig gavmild, især imod Mariager Kloster, for hvilket han var en Slags Patron eller verdslig Forstander (Probst), saa at han gav sit Samtykke til Nonners Optagelse i samme; tæt ved Klosteret, paa sammes Grund, opførte han sig en Dellig, hvor han tilbragte sine sidste Aar, formodentlig som Lægbroder eller Conversus. Overhovedet var det religiøse Element stærkt fremtrædende hos ham og har tildeels vedligeholdt sig i hans Familie indtil den seneste Tid; „i alle de Bøger, som jeg haver læst eller hørt,“ skriver han selv, „da finder jeg ei bedre end at holde vel de ti vor Herre Jesu Christi Budord.“ Efter den catholiske Betragtningssmaade og hans egen Forklaring over det sjerde Bud: „hædre Forældre, Fader og Moder, som levende ere, og gjør godt for de Døde,“ kan hans Gavmildhed imod Klostre ved et religiøst Gemyt ikke undre os, endskiønt saadant allerede var gaaet stærkt af Brug i hans Tid. Til Mariagerkloster, som hans Fader med flere af Adelen skal have stiftet, vide vi at han har skænket 20 Gaarde og 2 Bol, hvoraf een Gaard for sin Datters Optagelse, det øvrige til Sjælemesser; desuden stiftede han ved Klosteret et Fattighuus og gav Gods til fem Fattiges Ophold, hvilket svarede 1 Td. Aal og 1 Td. Orreder om Aaret i Landgilde, men i det Sted skænkede han senere 1 Gaard og 2 Bol dertil; ifald vore Efterretninger om de andre Klostre vare lige saa udsørlige, vilde vi sikkert finde hans gavmilde Haand virksom flere Steder. Til Dmkloster skænkede han en Gaard i Nalsrode i Sønder Herred, men en senere Abbed lader til at være bleven misundelig paa Mariagerkloster og ved Konst at have villet tilvende sig flere Gaver af Hr. Erik Ottesen; han kom nemlig frem med en ubefeglet Opkrift — altsaa uden al Gyldighed — paa Papiir, som skulde være af Hr. Anders Dvesen (Hvide) og hvorved denne skulde have erkendt sig og sine Arvinger pligtige at give Klosteret hvert Aar 1 Td. Smør for Klosters Kret til den Grund, Bjørnholm stod paa; at det Hele var Opspind kan der ingen Tvivl være om, og Hr. Erik Ottesen, den ellers saa gavmilde, tog Sagen ogsaa ganske ironisk, idet han skænkede Klosteret $\frac{1}{2}$ af den Gaard Rude i Framløv Herred, som dette ellers eiede, og for denne ringe Gave betingede sig to Begjængelser med Vigilier og Sjælemesser samt lagde til, at det

HÖGHOLM.

var for Guds Skyld, for hans egen, hans Forældres, Efterkommernes og alle Christnes Sjæles Skyld. — Han døde 1503, hans Frue allerede tidligere.

Af deres mange Børn arvede Hr. Niels Griffen Bjørnholm, som Faderen uden Tvivl allerede astraadte ham 1492, samt efter dennes Død Esjern, af hvilket han udløste sine Medarvinger; han var Ridder, Rigets Raad og Hofmester hos Prinds Christian før denne blev Konge: som saadan forekommer han 1504, var derimod neppe Rigshofmester, saaledes som Faderen og Bedstefaderen. I Aaret 1500 fik han Løfte om at beholde Medelsom og Sønder-Lyng Herreder — undtagen Øster Belling Birk — i Pant efter Faderens Død, ligesom han ogsaa arvede dennes Pant i Grenaa og Steensmark; hans vigtigste Forlehnning var isøvrigt Koldinghuus, som han i Aaret 1487 med Kongens Tilladelse indløste fra Fru Dorete (Grifs Datter Rosenkrands), Hr. Mogens Ebbesen (Galt)s Esterl., for 2195 Mark: han beholdt dette Pant indtil sin Død i Aaret 1516. Hr. Niels Griffen var gift med Fru Birgitte (Thott), den bekjendte Hr. Oluf Arelson til Balløes Datter; med hende fik han Ballø og opførte der en Kirke i Balløby. Aaret efter hans Død fik hans Enke Medelsom Herred i Pant uafsløst endnu i fire Aar, ligesom Grenaa og Steensmark. Ballø tilfaldt den ældste Søn, Hr. Oluf Nielsen, Bjørnholm den anden, Hr. Hendrik Nielsen, der synes at have været den første af Familien, som antog Navnet Rosenkrands ligesom han forandrede det simple, ældgamle Familienaaben til dets nuværende brogede Pragt: hans Sødsfende efterlignede strax det givne Exempel. Pantet i Koldinghuus beholdt Moderen og Børnene i Fælledskab indtil det siden ombyttedes med Abrahamstrup, nu Jægerspris; Grenaa og Steensmark fulgte, som rimeligt, med Bjørnholm og var 1523 i Hr. Henrik Nielsens Hænder. Hr. Henrik Rosenkrands drog til Jerusalem, hvor han blev slaet til Ridder af den hellige Grav 1522, blev Ridder her hjemme 1520 og Lehnsmænd paa Gulland 1530. Han var forlovet med Margrethe Gyldenstjerne, men dette Giftermaal fatte hans Søster Mette, som var gift med Marsken Erik Banner til Nødal, sig imod og bevirkede paa Grund af deres for nære Slægtskab at Erovelsen hævedes, ligesom ved Arel og Baldborg idet et Haandsklæde blev skaaret itu imellem dem; efter Fru Mettes Død ægtede Marsken den forskudte Brud, som da sagde: „Mette vilde ikke unde mig sin Broder, nu maa hun dog unde mig sin Mand!“ Hr. Henrik Rosenkrands forlovede sig derefter med Jomfru Clara Bille, der blev ført over til

Gulland, hvor Brudgommen i Aaret 1537 skal være omkommet idet han reed ned for at modtage hende; Hesten traadte ham ihjel under sig.

Om Hr. Henrik og hans Broder hedder det i et omtrent samtidigt Digt:

Paa Bjørnhelm boede Christoffer sin Tid
Med adelig' Dyder og drabelig Id,
Der lagdes den Herre i Mulde!

Det stjaane Gulland fik Henrik i Len,
Han fæstede en Jomfru, deilig og væn,
Lene Hal*) hiin adle og hulde.

Høytidelig Brøllup han agted' der
At holde, did seiled' saa stion en Færd,
Indtil de kom under de Vige.

Der hørtes de Klokker lyde fra By,
Dem mødte Tidning og sørgelig Ny,
Den Herre stod alt udi Vige.

Det var ret Jammer at høre derfra
Den store Hulen, hvor slag'de sig da,
Mest mon sig den Bønneste give,

Bortkaste Smykker og Skarlagene rød,
Med Klage begik den sørgelig Død,
Som drøveligt falder at strive!

Broderen, Christoffer Rosenkrands til Esjern, arvede nu Bjørnholm. Han var ugift og hans Søster, Jomfru Else i Mariagerkloster, raadede ham til at gifte sig med Broderens efterladte Brud, men han forblev ugift. Allerede 1532 havde han faaet Bevilling paa Medelsom og Sønder-Lyng Herreder uafsløst sin Livstid, ligesom Moderen havde havt dem. Han døde 1561 og Bjørnholm deelttes nu — ligesom da Hviderne uddøde — i mange Dele, hvilke eiedes

*) Skal være Clara Bille.

HÖGHOLM.

af Krabber, Thotter, Skrammer o. fl. Familier, af hvilke dog Christoffer Rosenkrands's Søster Annes Børn med Marsten, Hr. Tyge Krabbe til Bustrup, fik den største Deel. Rigsraaden Hr. Erik Krabbe til Bustrup og Aastrup*), der døde 1564, hans Brødre — Niels Krabbe til Hæsel, som døde samme Aar, Morten Krabbe til Bøgested, der døde i Sværrig under Krigen 1566, — og øvrige Sødsfænde arvede deres Moders Part; Morten Krabbes Andeel beholdt hans Frue, Mette Biffert til Hørbylund, sin Livstid og benævnes almindeligviis til Bjørnholm; hun døde 1597 paa Hæsel som Følge af en Dands med den aldrende Rigsraad Albert Friis til Harristhjør, og maa selv ligeledes have været en temmelig gammel Kone: saa voldsomme vare hiin Tids Dands, hvori endogsaa de Gamle deeltog.

Erik Krabbes yngste Søn, Christian Krabbe, arvede Faderens Andeel og sammenkjøbte desuden en stor Deel af det Øvrige, saaledes 1598 Niels Skram til Urups Arv i Bjørnholm med jus patronatus, en Ditende-deel, hvilken tilfaldt ham efter hans Morbroder Morten Krabbe; omtrent paa samme Tid havde han, Broderen Tyge Krabbe til Bustrup og øvrige Sødsfænde en Proces med Mogens Juul til Strandet, Axel Rosenkrands til Skimminge og Børge Rosenkrands til Drup, angaaende Fru Magdalene Krabbes Andeel i Bjørnholm, som hun havde skænket sine Brodersønner Tyge og Glob Krabbe, hvilken Gave hendes øvrige Arvinger søgte at gjøre dem fridig.

Senere kom Bjørnholm, rimeligviis ved Salg efter Christian Krabbes Død, til Just Høg til Østrup, der var gift med Anna Kanpau; han eiede Bjørnholm 1626, samlede igjen endeel af det adspalttede Gods og døde 1649, hans Frue 1656. Deres eneste Søn, Erik Høg, bekendt af sine mange Giftermaal, er omtalt under Meilgaard i sjerde Bind; ogsaa han tilkjøbte endeel Bøndergods. Hans tredje Frue, Dorthé Ivers Datter Juul, Iver Krabbes Efterl., bragte ham Kongstedlund, Fæveile og Lykkesholm og var den eneste af hans fem Koner, som efterlod en Søn, Iver Juul Høg, der efter sine Forældre arvede Bjørnholm, Fæveile, Lykkesholm, Kongstedlund, Meilgaard, Hedegaard og Østergaard, og af de tre første 1681 oprettede et Baroni, som han efter sig gav Navnet Høgholm, hvilket efterhaanden fortrængte Gaardens ældgamle, berømte Navn Bjørnholm og har vedligeholdt sig siden. Baron Iver

Høg døde allerede 1683, efterladende sig en Enke, den bekendte Fru Hille Trolle, som ved Mandens Testament erholdt Meilgaard, Østergaard og Hedegaard; hun giftede sig siden med Generallieutenant Palle Krag og er omtalt under Meilgaard og Katholm. Hendes Søn af første Ægteskab, Baron Niels Trolle Høg, døde ugift i Aaret 1700, 18 Aar gammel, hvorefter ifølge Crectionsbrevet Moderen beholdt Baroniet indtil sin Død i Aaret 1722, da Christfan den Femtes Søn, Grev Christian Gyldenløve, skulde have arvet det, men, da han imidlertid var død, faldt det til hans Søn, Grev Christian Dannefskjold-Samsø, Greve til Samsø, Friherre til Lindenberg, Ridder af Elefanten, Præsæs i Admirallitetet, bekendt for sit prægtige Bibliothek og Møntcabinet. Han havde de ældre Dannefskjolders sædvanlige Skjæbne, at døe i en ung Alder, nemlig allerede 1728, i sit 26de Aar, hvorefter hans ældste Søn Grev Frederik Christian Dannefskjold-Samsø, arvede ham; han var Greve til Samsø og Løvenholm, Friherre til Lindenberg og Høgholm, Ridder af Elefanten og Union, samt Overspostdirecteur, og erholdt 1748 Tilladelse til at sælge Baroniet Høgholm og 1750 Baroniet Lindenberg til Grev Adam Gotlob Moltke til Bregentved, med Forbehold af Frihedshartkornet paa Høgholm saalænge en Dannefskjold var i Live. Grev Moltke solgte det 1753 til Bolrath August von der Lühe, Overpræsident i Kjøbenhavn, Overkammerjunker, Geheimeraad, hvid Ridder, denne 1761 til Oberstlieutenant Palle Krag von Hoff til Rømggaard, der atter 1766 solgte Baroniet til Oberstlieutenant Johan Frederik Sehested, Chef for slesvigskt Cuirassierregiment, som 1772 blev Generalmajor, 1777 hvid Ridder, 1782 Generallieutenant og døde 1784. Baroniet udgjorde da 52 Td. 4 Sk. 3 Fdk. 1 Alb. Hartkorn under Hovedgaardene og 526 Td. 3 Sk. 1½ Alb. Bøndergods; Skovskyd 4 Td. 3 Sk. 1 Alb, Rølleksyd 11 Td. 3 Fdk., matr. Tiender 171 Td. Hans Enkes frue, Pauline Fabritius Tengnagel, opførte den nuværende Hovedbygning, solgte 1802—3 Fæveile og Lykkesholm og 1804 Høgholm ved Auction til Overkrigscommissair Ingerslev paa Rugaard for 252,200 Rdl.; denne forbeholdt sig en stor Deel Skov paa Liirstrup og Drammelstrup Marker og afhændede Aaret efter Gaard og Gods for den samme Sum til Generalkrigscommissair Marcusen, som bortsolgte Godset samt to Parceller af Hovedgaard, Bjørnholm og Nygaard, af hvilke den første fik begge Fuglslev Sogns Tiender; de tidligere Ladegaarde, Øddrup og Drammelstrup, vare kun Bøn-

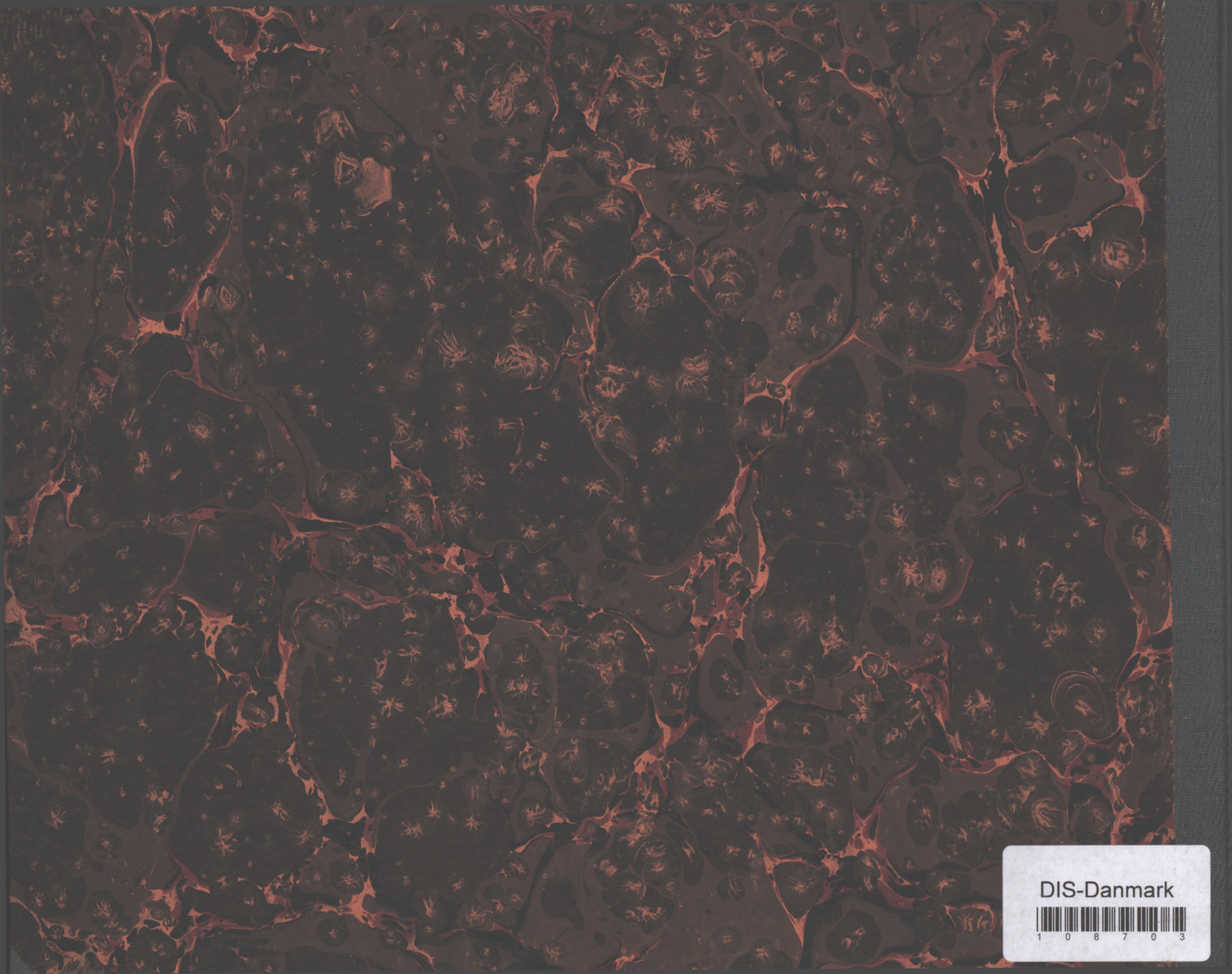
*) Om ham er der talt udførligere under Aastrup i første Bind af Prospekterne.

HÖGHOLM.

bergaarde, af hvilke dog den Første nu igjen er en saa anseelig Gaard at der holdes 100 Aser. Regjeringen som Creditor i Marcusens Opbudsto satte Høgholm til Auction 1822, da dertil endnu hørte: a. Hovedgaardstact 30 Td. 7 St. 1 Fdk. $\frac{1}{2}$ Alb. frit Ager og Eng, 7 Td. 4 St. 1 Alb. Skovskylde Hartkorn samt 3 St. 1 Fdk. 1 Alb. usrit Hartkorn under Hovedgaarden; Areal 250 Td. Agerland, 120 Td. Land Eng, 208 Td. Land Skov, Torvemose og Have, ialt 578 Td. Land, idet Hele god Jord; b. Kirke og Kongeliende af Liirstrup Sogns 156 Td. Hartkorn, hver matriculeret for 15 Td. Hartkorn; c. 19 Huse og Bolsteder med 7 Td. 2 Fdk. Hartkorn, hvoraf forrettedes Ugedage; d. 100 Td. Frihedshartkorn i Liirstrup og Albøge Sogne, hvoraf Forskiellen i Skatterne tilfaldt Høgholms Besidder, dog kun indtil 1832, da Privilegiet skulde ophøre. Oberstlieutenant Adeler bød 29000 Rbd., — foruden et Legat paa 5900 Rbd., der indestaar i Gaarden, — hvilket Bud Regjeringen for-

kaftede, men siden erklærede sig villig til at gaae ind paa, dog nu maatte gjøre Adeler til Lehnbaron før han vilde vedstaae det. Baron Adeler folgte Høgholm 1836 for 46000 Rbd. til Hr. Laurids Jørgensen, og denne Aaret efter for 41000 Rbd. til Hr. M. Kirketery, som eier den endnu. — Gaardens Hartkorn efter den nye Matrikel er 31 Td. 7 St. $\frac{1}{2}$ Alb., Bøndergodsets 13 Td. 4 St. $1\frac{1}{2}$ Alb. samt Drenmølle, 8 Td. 4 St. Hartkorn Mølle- skyd; Gieren driver selv Gaarden, men har bortforpagtet Møleriet for 1700 Rbd. om Aaret. Belliggenheden er meget smuk, især naar man kommer fra Aarhus eller Gbeltoft, da man ovenfor Liirstrup seer Høgholm, Bjørnsholm og Dødrup ligge terræssformigt over hinanden, det første paa den høie Boldbakke midt i sine Eng, og endnu omgivet af endeel Skov; Aarhundreder ere gaaede hen over dette Sted og Mindet om dets store Fortid vil altid følge det!

DIS-Danmark

1 0 8 7 0 3